

دایرہ تحصیلات تكمیلی

رساله سطح ۳

رشته: تعلیم و تربیت اسلامی

موضوع

روش‌های نهادینه‌سازی ارزش‌های دینی در نوجوانان با تأکید بر نهج البلاغه

استاد راهنما: حجت الاسلام والملیمین حسین مهدیزاده

استاد مشاور: سرکار خانم قنبری

نگارنده: سیده زهرا حسینی

سال تحصیلی ۹۵-۹۶

چکیده

ارزش‌های دینی امور مطلوب در سه حوزه‌ی اعتقادی، اخلاقی و فقهی است و بدون تردید تقید و پایبندی افراد در جامعه اسلامی به ارزش‌های دینی، در حفظ سلامت و سعادت جامعه مؤثر و مهم است. چرا که دین به عنوان یک نظام همه جانبه، برای تمام ساحتها و ابعاد وجودی انسان برنامه و دستورالعمل دارد. و آگاهی و رغبت و عمل به این فرامین سعادت و کمال انسانی را به ارمغان خواهد آورد.

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که حساس‌ترین مرحله‌ی رشد انسان، دوران نوجوانی است، که در آن پایه‌های دینی و اعتقادی شکل می‌گیرد و گرایشات او نسبت به عبودیت و کمال متحول می‌شود و شور و اشتیاق و تحرک در رفتار او موج می‌زند و بهترین زمان برای نهادینه کردن و تثیت ارزش‌های دینی دوران نوجوانی است، واضح است که برای رسیدن به این مهم باید از روشهای و شیوه‌های صحیح علمی، اسلامی استفاده نمود. از این رو نوشتار حاضر با تأکید بر نهج البلاغه- کتاب رشد و تعالی و انسان سازی- به روشهای نهادینه سازی ارزش‌های دینی در نوجوانان در سه حوزه‌ی بینشی، گرایشی، رفتاری پرداخته است.

باید توجه داشت که سلامت و هدایت و یا انحراف و گمراهی این قشر در سعادت و یا انحراف جامعه مؤثر و مهم می‌باشد. چرا که نوجوانان نیروی محرکه و شادابی بخش در جامعه و آینده سازان هستند. لذا متولیان امر مریبان و والدین باتوجه به این امر مهم و با کسب آگاهی از ارزش‌های دینی و شیوه‌های صحیح درونی کردن آن در نوجوانان می‌توانند گامی مهم در راه هدایت و صعود جامعه و افراد جامعه به عبودیت و کمال حقیقی بردارند.

واژگان کلیدی: روش، نهادینه سازی، ارزش، دین، ارزش‌های دینی، نوجوان.

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۴	فصل اول: کلیات و مفاهیم
۵	مبحث اول: کلیات
۱۵	مبحث دوم: مفهوم شناسی
۲۴	فصل دوم: اهمیت و جایگاه ارزش‌های دینی و نهادینه سازی آنها در نوجوانان
۲۶	مبحث اول: اهمیت و جایگاه ارزش‌های دینی
۳۱	مبحث دوّم: اهمیت و جایگاه نهادینه سازی ارزش‌های دینی در نوجوان
۳۸	مبحث سوّم: اهمیت و جایگاه نهادینه سازی ارزش‌های دینی از منظر نهج‌البلاغه
۴۳	فصل سوم: روش‌های نهادینه سازی ارزش‌های دینی در بعد بینشی و معرفتی
۴۶	مبحث اول: اعطای بینش
۵۲	مبحث دوّم: تعلیم حکمت
۵۷	مبحث سوّم: عبرت دهی
۶۱	مبحث چهارم: امر به معروف و نهی از منکر
۶۵	مبحث پنجم: پرسش و پاسخ
۶۹	فصل چهارم: روش‌های نهادینه سازی ارزش‌های دینی در بعد گرایشی و عاطفی
۷۲	مبحث اول: موعظه
۷۶	مبحث دوّم: الگودهی
۸۱	مبحث سوّم: تشویق و تنبیه
۸۶	مبحث چهارم: زمینه سازی
۹۱	مبحث پنجم: انذار و تبییر
۹۶	فصل پنجم: روش‌های نهادینه سازی ارزش‌های دینی در بعدکنشی و رفتاری
۹۹	مبحث اول: تمرین و تکرار
۱۰۴	مبحث دوّم: مسؤولیت دادن
۱۰۹	مبحث سوّم: تغافل
۱۱۳	مبحث چهارم: عفو و گذشت
۱۱۸	مبحث پنجم: عبادت
۱۲۳	جمع بندی و نتیجه گیری:

۱۲۷.....	پیشنهادهای نظری و عملی
۱۲۸.....	منابع و مأخذ